

Ένα αντικείμενο ...πολλές εικόνες!

Πρόκειται για εισαγωγική δραστηριότητα για την εξοικείωση με διαφορετικές φωτογραφικές σηματοδοτήσεις ενός αντικειμένου και την εμφανή ή λανθάνουσα παρέμβαση του δημιουργού μιας εικόνας. Επίσης εισάγει την έννοια της καταγραφής και την έννοια του δέκτη-κοινού' ενός οπτικοακουστικού κειμένου. Οι νέοι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με τις ποικίλες ερμηνείες που προκύπτουν από τη φωτογράφιση του ίδιου αντικειμένου σε διαφορετικό, κάθε φορά, πλαίσιο και θα κατανοήσουν τη σημασία των λεπτομερειών που πλαισιώνουν μια εικόνα.

Απαραίτητος εξοπλισμός: μια απλή φωτογραφική κάμερα ή tablet/κινητό για κάθε μικρή ομάδα, βιντεοπροβολέας ή laptop για ομαδική παρακολούθηση των λήψεων. Ένας έγχρωμος εκτυπωτής θα βοηθήσει να τυπωθούν οι τελικές φωτογραφίες προκειμένου να εκτεθούν σε κάποιο τοίχο.

Η δραστηριότητα βήμα προς βήμα: οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε μικρές ομάδες και κάθε ομάδα επιλέγει ένα κοινό, καθημερινό αντικείμενο που θα πρέπει να το φωτογραφήσει με πέντε διαφορετικούς τρόπους:

ΠΕΝΤΕ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ!

- 1. Το αντικείμενο φωτογραφημένο "όπως συνήθως το βλέπουμε".** Αξίζει να συζητηθεί πώς συνήθως βλέπουμε το αντικείμενο αυτό, τι σημαίνει το συγκεκριμένο αντικείμενο για τον περισσότερο κόσμο και πώς μπορούμε να αποδώσουμε αυτές τις υπόρρητες (αφανείς) σημασίες του μέσα σε μία φωτογραφία (κατασκευή "ρεαλισμού" - αφανείς σκηνοθετικές παρεμβάσεις). Οι συμμετέχοντες υποσυνείδητα κατανοούν ότι, από τη στιγμή που εκφράζουν τη δική τους άποψη για το πώς συνήθως βλέπουμε το αντικείμενο αυτό, κατά βάθος εκφράζουν τη δική τους "αλήθεια".
- 2. Το ίδιο αντικείμενο φωτογραφημένο "όπως δεν θα το βλέπαμε ποτέ".** Καλούνται να δημιουργήσουν μία εικόνα παραλόγου με εμφανείς σημειολογικές και μυθοπλαστικές παρεμβάσεις. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να κατασκευάσουν μια μη ρεαλιστική εικόνα η οποία, αν και διασκεδαστική, δεν θα πρέπει να παραπέμπει καθόλου σε έννοιες "πραγματικότητας" και "αλήθειας".
- 3. Το ίδιο αντικείμενο φωτογραφημένο "ως κυρίαρχο στοιχείο ενός κοινωνικού στιγμιότυπου".** Οι συμμετέχοντες καλούνται να δημιουργήσουν μια δεύτερη εικόνα "ρεαλισμού" με συμμετοχή ανθρώπων. Κάθε μικρή ομάδα θα προβληματιστεί για το πώς το αντικείμενό της μπορεί να χρησιμοποιηθεί, ποιοι ενδέχεται να το χρησιμοποιήσουν και σε ποιο κοινωνικό πλαίσιο. Επίσης πώς όλα αυτά θα συνδυάζονται σε μία εικόνα.
- 4. Το ίδιο αντικείμενο φωτογραφημένο "ως κύριος χαρακτήρας- πρωταγωνιστής ενός παραμυθιού",** με αποτέλεσμα μια δεύτερη μυθοπλαστική εικόνα. Πάλι, δίνεται μια ευκαιρία να κατασκευαστεί μια μη ρεαλιστική εικόνα που θα πρέπει να υπακούει σε κάποιο είδος αφήγησης. Ο ρόλος του δημιουργού είναι καθοριστικός.
- 5. Το ίδιο αντικείμενο φωτογραφημένο "ως διαφημιζόμενο προϊόν"** με αποτέλεσμα μια εικόνα που παραπέμπει στην εικονική "πραγματικότητα" του διαφημιστικού σύμπαντος. Κάθε μικρή ομάδα θα πρέπει να προβληματιστεί με ερωτήματα όπως:
 - Ποιους πιθανούς αγοραστές θα πρέπει να πείσουμε;
 - Ποιο περιβάλλον αναδεικνύει καλύτερα το αντικείμενο; (σε ποιο χώρο, πιθανή ανθρώπινη παρουσία, συνοδευτικά αντικείμενα κ.λπ.)
 - Τι θα φαίνεται πίσω;

Για να δημιουργήσουν καθεμία τελική εικόνα, οι μικρές ομάδες θα πρέπει να τραβήξουν κάμποσες λήψεις και στη συνέχεια να συζητήσουν και να αποφασίσουν ποια από αυτές καλύτερα εκφράζει την πρόθεσή τους. Επίσης θα πρέπει να σχολιαστεί

πώς το αντικείμενό τους διαφέρει απ' τη μια εικόνα στην άλλη. Αυτή η διαδικασία αναστοχασμού, επιχειρηματολογίας και λήψης αποφάσεων είναι πολλές φορές πιο σημαντική από την ίδια τη διαδικασία της φωτογράφισης!

Στη συνέχεια ακολουθεί μια δραστηριότητα κατανόησης της σημασίας που έχουν οι αντιδράσεις του κοινού:

Συνήθως προβάλλουμε τις τελικές φωτογραφίες στην οθόνη και οι συμμετέχοντες εκφράζουν τη γνώμη τους. Αν βέβαια θελήσουμε να απευθυνθούμε σε μεγαλύτερο κοινό, μπορούμε να εκθέσουμε τις φωτογραφίες κάθε μικρής ομάδας σε κάποιο τοίχο. Στην περίπτωση αυτή οι πέντε τυπωμένες φωτογραφίες κάθε αντικειμένου θα χρειαστεί να κολληθούν στη σειρά και να εκτεθούν σε ένα κοινόχρηστο χώρο ή να αναρτηθούν σε κάποιο είδος ψηφιακής πλατφόρμας προσκαλώντας άλλους νέους (κοινό) να αναγνωρίσουν και να σχολιάσουν την πεντάδα κάθε αντικειμένου. Η πεντάδα των εικόνων θα πρέπει να τυπώνεται ή να αναρτάται και να παρουσιάζεται με **τυχαία σειρά**. Κάτω από κάθε εικόνα θα πρέπει να αναγράφεται ένας αύξων αριθμός (1-5). Ο εκπαιδευτής ή οι συμμετέχοντες θα χρειαστεί να ετοιμάσουν ένα χωριστό **"φύλλο απαντήσεων"** όπου θα αναγράφονται -σε τυχαία σειρά- τα θέματα κάθε πεντάδας και κάποιες οδηγίες. Για παράδειγμα:

Κάθε αντικείμενο εμφανίζεται σε πέντε διαφορετικές εικόνες. Παρακαλούμε αναγνωρίστε τα θέματα των εικόνων σημειώνοντας τον αριθμό που υπάρχει κάτω από κάθε εικόνα δίπλα στο αντίστοιχο θέμα όπως σημειώνεται παρακάτω:

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: [ομάδα που απαντά:]]

- Το αντικείμενο "ως διαφημιζόμενο προϊόν" εικονίζεται στη φωτογραφία No
- Το αντικείμενο "όπως συνήθως το βλέπουμε" εικονίζεται στη φωτογραφία No
- Το αντικείμενο "ως κυρίαρχο στοιχείο ενός κοινωνικού στιγμιότυπου" εικονίζεται στη φωτογραφία No
- Το αντικείμενο "όπως δεν θα το βλέπαμε ποτέ" εικονίζεται στη φωτογραφία No
- Το αντικείμενο "ως κύριος χαρακτήρας- πρωταγωνιστής ενός παραμυθιού" εικονίζεται στη φωτογραφία No

Με την ελπίδα ότι θα ανταποκριθούν όσο γίνεται περισσότεροι συμμετέχοντες, οι μικρές ομάδες θα συγκεντρώσουν τις απαντήσεις που αναφέρονται στο δικό τους αντικείμενο και θα ελέγξουν κατά πόσον οι συνάδελφοί τους αναγνώρισαν σωστά τα θέματα των αντίστοιχων εικόνων. Αν για κάποιες εικόνες δίνονται λάθος απαντήσεις, τότε οι δημιουργοί θα πρέπει να συζητήσουν προσπαθώντας να εντοπίσουν τα συγκεκριμένα στοιχεία σε κάθε εικόνα που ενδεχομένως προκάλεσαν σύγχυση στο κοινό τους.

Σχόλια και επισημάνσεις για τους εκπαιδευτές:

- Σε όλη τη διάρκεια της δραστηριότητας η συζήτηση δεν χρειάζεται να είναι «περισπούδαστη». Αρκεί τα μέλη της ομάδας να αναρωτηθούν, αφού και στις πέντε φωτογραφίες εμφανίζεται το ίδιο αντικείμενο, ποια είναι τα στοιχεία εκείνα που κάνουν τις πέντε φωτογραφίες διαφορετικές μεταξύ τους.
- Μέσα από την επανάληψη της δραστηριότητας αυτής μπορούμε να εξοικειώσουμε τα παιδιά με τα θεωρητικά προβλήματα φωτογράφισης ενός αντικειμένου. Ποια στοιχεία του αντικειμένου πρέπει να αναδεικνύει η φωτογραφία που θα τραβήξουμε; Ποιος αποφασίζει αν αυτά τα στοιχεία, ή κάποια άλλα, αποδίδουν καλύτερα τις ιδιότητες του αντικειμένου; Αν συμφωνήσουμε στα απαραίτητα στοιχεία, με ποιο τρόπο θα αναδείξουμε τα στοιχεία αυτά κατά τη φωτογράφιση; Πώς θα τοποθετηθεί το αντικείμενο; Τι θα φαίνεται πίσω του; Πώς θα φωτιστεί; Τι χρώματα θα κυριαρχούν;
- Σπουδαία εμπάθυνση στα παραπάνω θέματα μπορεί να προκύψει αν οι συμμετέχοντες φέρουν στην ομάδα φωτογραφίες ή πίνακες αντικειμένων που μπορούν να αναλυθούν πλέον, με τα κριτήρια που διαμορφώθηκαν από την δημιουργική τους εμπειρία.

Η δημοσίευση δημιουργήθηκε ως μέρος του προγράμματος: [EMELS](#).

Το κείμενο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Erasmus+

Information about the resource

Publisher: KARPOS, Centre for Education and Intercultural Communication, as part of EMELS project co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union.

Rights: Creative Commons Attribution – Share Alike

This resource is attached to Media Literacy Standard for youth Workers. To find out more about the Standard go to <http://emels.eu>.

Resource prepared using [MIL/PEER](#) editing platform.

Source available at <http://milpeer.eu/documents/389/>